

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 15 gr, na stronie 3-lamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XIX

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, SOBOTA, DNIA 11 MARCA 1939

N — Nr 30

Jak się odbywa koronacja i intronizacja Papieża.

W niedzielę, dnia 12 marca, odbędzie się koronacja nowo obranego Ojca św. Nie od rzeczy będzie, gdy podamy na łamach naszego pisma, w jaki sposób odbywa się koronacja i intronizacja Papieża.

Podczas uroczystości koronacyjnej Papież zajmuje miejsce na t. zw. „sedia gestatoria“, będącej rodzajem lektyki-tronu. W pewnej chwili jeden z mistrzów ceremonii zapala przed papieżem pakuły konopne, przymocowane na końcu srebrnej łaski. Podczas gdy pakuły się spalają, mistrz ceremonii klęka przed papieżem i śpiewa po łacinie: „Pater sancte, sic transit gloria mundi“ — „Ojcze święty, tak mija chwala świata“. Po tych słowach procesja podąża dalej. Jeszcze dwukrotnie mistrz ceremonii powtarza te same słowa, raz naprzeciwko brązowej figury św. Piotra i raz przy samym już ołtarzu.

Msza św. podczas koronacji odbywa się ze specjalnym ceremoniałem i splendorem. Epištola i ewangelia są śpiewane po obydwóch stronach tronu papieskiego przez prałatów rzymskich po łacinie, przez dostojników obrządku wschodniego w języku greckim. Ma to być symbolem jedności Kościoła pod rządami jednego pasterza.

Po zakończeniu Mszy św. papież wstępuje na tron, gdzie zasiada przy chóralnym śpiewie „Corona aurea super caput ejus“ (złota korona na jego głowie). Pierwszy kardynał diakon zdejmując z głowy papieża mitrę, a zamiast niej wkłada tiarę ze słowami: „Przyjmij tiarę“. Bezpośrednio po tej ceremonii papież udaje się na balkon, wychodzący na plac św. Piotra, skąd po raz drugi błogosławi „urbi et orbi“ (miastu i światu), podczas gdy wszystkie dzwony Wiecznego Miasta niosą wieść radosną o ukoronowaniu nowego Namieśnika Chrystusowego.

Od 1870 roku, tj. po zajęciu Rzymu przez Garibaldi'ego ani Leon XIII ani Pius X ani Benedykt XV, uważając się za wziętych w Watykanie, nie wychodzili na balkon, tak, że tłumy wiernych otrzymywały błogosławieństwo papieskie wewnątrz bazyliki. Ale w dniu 6 lutego 1922 roku, gdy wierni, dowiedziawszy się o obiorze Piusa XI, chcieli wejść do bazyliki, spodziewając się, że zostaną tam pobłogosławieni przez nowego papieża, zastali główne drzwi zamknięte z rozkazu Ojca św., który postanowił zerwać ze zwyczajem, praktykowanym od przeszło lat 50-ciu i udzielić błogosławieństwa zebranemu ludowi z zewnętrznej logii św. Piotra.

Po koronacji odbywa się intronizacja, która jest formą przejęcia przez nowego papieża Lateranu, tj. katedry papieskiej. W ostatnich kilku dziesiątkach lat, tj. począwszy od 1870 roku, ponieważ papież nie opuszczali Watykanu, ceremoniał intronizacji zastąpiono składaniem potrójnej obediencji. Dawniej, a to głównie od obioru papieża Juliusza II w 1503 r. do obioru Piusa IX w 1846 r., intronizacja odbywała się ze wspaniałością i blaskiem nienajmniejszym. Uroczysty pochód papieskiego orszaku przedstawiał widok tak piękny, że niejednego cesarza i króla zazdrościł głowie Kościoła wspaniałość tej ceremonii. Papież udawał się do Lateranu z liczną świtą i w asyście sławnej na cały świat chrześcijański „cavalcata“ podczas intronizacji papieskiej. Za Innocentego VIII (1484) intronizacja była wspaniałym pochodem książąt, arystokracji, dostojników Kościoła i wybitnych osobistości.

Aż mniej więcej do końca XVI stulecia papież, jak i większość dostojników świeckich i kościelnych, biorących udział w pochodzie, jechało konno. Dopiero Paweł IV w 1555 roku wprowadza zwyczaj „sedia gestatoria“, który przetrwał do Piusa VII, a który ukazał się w karecie. Podobnie jechali w karecie następcy tego papieża do Piusa IX włącznie. Od Leona XIII, który był pierwszym papieżem, wybranym po zdobyciu Rzymu przez Garibaldi'ego, papież już nie opuszczali

Po wyborze Papież Pius XII wyszedł na balkon bazyliki św. Piotra i udzielił zgromadzonemu tłumom na placu przed bazyliką swego pierwszego błogosławieństwa.

murów Watykanu. Zamiast osobistej intronizacji papież przyjmował na audiencji kapitułę laterańską, która składała hołd posłuszeństwa. Pius XI, jak wiadomo, po koncylnacji odwiedził bazylikę Laterańską i oficjalnie objął ją w posiadanie.

Błogosławieństwo Ojca św. dla Polski.

Miasto Watykańskie. Podczas ceremonii składania przez kardynałów pierwszej audiencji Ojcu św. Piusowi XII Prymas Polski Kardynał August Hlond, zbliżając się do nowego kierownika Nawy Piotrowej, powiedział: „Składam Waszej Świątobliwości synowski hołd najwierniejszej Polski“.

Pius XII, wzruszony bardzo, odpowiedział: „Błogosławię z całego serca Episkopatowi, Władzom państwa i całemu Narodowi Polskiemu“.

Dwaj biskupi polscy mają otrzymać kapelusze kardynałskie.

Koła watykańskie utrzymują, że pierwszy konsystorz pontyfikatu Piusa XII zwołany będzie w kwietniu. W czasie konsystorza Ojciec św. zamianuje kilku nowych kardynałów, wśród których znajdzie się dwóch biskupów polskich.

Rumunia a wspólna granica polsko-węgierska.

Jako jeden z najważniejszych wyników rozmów warszawskich między min. Gafencu i min. Beckem uważać należy zapewnienie, że Rumunia poprze Polskę i Węgry w dążeniu do wspólnej granicy po osiągnięciu porozumienia z Węgrami.

Premier Chamberlain zapowiada wizytę min. Becka.

Premier Chamberlain oświadczył w ub. poniedziałek w Izbie Gmin, że cieszy się, iż może oznajmić, że min. Beck odwiedzi niedługo Anglię. Rząd jego królewskiej mości, zaznaczył Chamberlain, wita z radością okazję, jaką da ta wizyta, umożliwiając przedyskutowanie z plk Beckiem spraw, wspólnie nas interesujących.

W Belgii nowe wybory.

Bruksela. 6 marca. Dekretem króla Leopolda parlament belgijski został dnia 6 marca rozwiązany. Nowe wybory przeprowadzone zostaną 2 kwietnia rb.

Wojenny Krzyż i Medal Ochotniczy.

Na posiedzeniu komisji wojskowej w dniu 7 bm. rozpatrywano projekt ustawy, złożony przez pos. Klimkiewicza o wojennym krzyżu i medalu ochotniczym. We wyniku dyskusji postanowiono powołać specjalną podkomisję dla szczegółowego rozpatrywania projektu.

Herb Piusa XII.

Miasto Watykańskie. Papież Pius XII zachowuje jako Najwyższy Pasterz Kościoła swój herb rodowy i dewizę „Opus iustitiae pax“ (dziełem sprawiedliwości pokój).

Herb rodu Pacellich wyobraża na błękitnym polu srebrnego gołębia z różdżką oliwną w dziobie, siedzącego na równie srebrnej górze o trzech szczytach. Nad gołębkiem z prawej strony ku górze wznosi się tęczą. Herb ten, jak również dewiza, symbolizując pokój, wiąże się bezpośrednio z nazwiskiem Pacelli („pace“ po włosku pokój), które, jak twierdzą niektórzy, etymologicznie wywodzi się od łacińskiego zawołania „pax coeli“ (pokój niebios).

Stała poprawa zdrowia P. Prezydenta RP.

Warszawa 8 marca. Jak donoszą, w stanie zdrowia P. Prezydenta RP nastąpiła stała poprawa.

Wiceprem. Kwiatkowski za „szeroką konsolidacją narodową“.

Wiceprem. Kwiatkowski na zebraniu rady związkowej „Związku Oficerów Rezerwy“ wygłosił przemówienie, w którym oświadczył się znów za szeroką konsolidacją narodową. Nie jest to po raz pierwszy, że p. min. Kwiatkowski takie myśli wypowiada. W podobnym sensie przemawiał sen. Dąbkowski, twierdząc, że konsolidacja już jest faktem dokonany. Inaczej rzecz się przedstawia w przemówieniach szefa Ozonu, gen. Skwarczyńskiego. Tu przebiega myśl za utrzymaniem dawnej wyłączności sanacyjnej. Zjednoczenie jest pojmowane jako podporządkowanie się władzom OZN. Jak z tego wynika, w łonie samego Ozonu w poglądach na istotę zjednoczenia istnieje wyraźna dwutorowość.

Kartele pod ostrzałem.

W środę 8 bm. odbyło się posiedzenie sejmiku. M. in. przystąpiono do projektu ustawy o porozumieniach kartelowych. Projekt ma na odmienny niż dotychczas zasady regulować stan prawny karteli w Polsce. Posłowie w swych przemówieniach stwierdzili szkodliwość karteli dla życia gospodarczego kraju. Szczególnie ostro zaatakował kartele pos. Lechnicki.

Zgon b. ministra skarbu Zawadzkiego.

Warszawa, dnia 8 marca. Dziś o godz. 4 rano zmarł we wieku 53 lat śp. Władysław Zawadzki, b. minister skarbu.

Z krwawej Hiszpanii.

Czerwona Hiszpania znajduje się w stanie zupełnego rozkładu.

Jak już podaliśmy, w Madrycie i Kartagenie wybuchły bunt przeciw komunistycznemu rządowi z prem. Negrin na czele. Pod dowództwem gen. Miasja opór komunistów został stłumiony i utworzył się rząd obrony narodowej bez komunistów. Komunisty w Madrycie nie dali jednak za wygrane i we wtorek i w środę wystąpili znów zbrojnie. Doszło do ostrych starć, przy czym straty po obu stronach są ciężkie.

Gen. Miasja wygłosił ostatnio przemówienie, w którym oświadczył: „Nie chcemy więcej niepotrzebnego rozlewu krwi. Moim jedynym pragnieniem jest, aby w ogniskach hiszpańskich przywrócony został spokój”.

Hiszpania czerwona bez floty wojennej.

Statki wojenne czerwonej Hiszpanii opuściły po dokonaniu buncie w Kartagenie i zawinęły do Bizerty, portu w Tunezji. Statki zostały zatrzymane, a załoga rozbrojona i internowana.

Słuszna reakcja przeciw napaściom Gdańszczan.

Do właściciela popularnej cukierni i kawiarni p. Jureka w Chojnicach, przybył agent z Gdańska, oferując surowce z branży cukierniczej.

Pan Jurek na to pokazał mu numer dziennika, w którym reprodukowana była tablica, umieszczona w pewnej kawiarni w Gdańsku z napisem „Hunden und Polen — Eintritt verboten“, zapytując co to ma znaczyć?

Agent począł się tłumaczyć, że społeczeństwo gdańskie nie może ponieść odpowiedzialności za wyczyny nieodpowiedzialnych czynników.

Na powyższe p. Jurek oświadczył: „Ale my Polacy nad tymi rzeczami nie możemy przejść do porządku dziennego i wobec tego żadnego zamówienia na towary gdańskie czynić nie będę. Do widzenia panu”.

Agent wyszedł jak zmyty.

Odpowiedź na 3 interpelacje w sprawie zajść w Gdańsku.

W odpowiedzi na interpelację posła Surzyńskiego — Ozon — w sprawie wypadków Gdańsku prezes Rady Ministrów stwierdza, że zajścia na terenie kawiarni we Wrzeszczu miały charakter ściśle lokalny, nie wykraczający poza ramy konfliktu w łonie młodzieży akademickiej. Odpowiadając na interpelację pos. Juliusza Dudzińskiego min. Beck stwierdza, że obraźliwa kartka, wywieszona we Wrzeszczu, nie była dziełem studentów narodowości niemieckiej. Wreszcie w odpowiedzi na interpelację ks. dr. Lubelskiego „w sprawie systematycznego tępienia polskości w Niemczech i Gdańsku”, min. Beck podaje do wiadomości, że obecne stosunki pomiędzy Polską, a Gdańskiem w sprawie mniejszości opierają się na deklaracji z listopada 1937 r. Lokalne odchylenia zostaną wkrótce rozpatrzone przez przedstawicieli władz RP i Rzeczy. Co zaś do Gdańska to według min. Becka komisarz w każdym wypadku interweniuje.

Min. Rolnictwa obraziło parlament Posel Dudziński opuszcza obrady komisji rolnej.

Przed posiedzeniem komisji rolnej zabrał głos pos. Dudziński, stwierdzając, że zaszedł fakt obrazu parlamentu przez resort ministerstwa rolnictwa, a mianowicie parlament został obrażony w osobie pos. Malinowskiego.

Weszły piątek pos. Malinowski udał się na czele osadników do ministerstwa rolnictwa. Został odesłany przez p. ministra do p. wiceministra, następnie do p. dyrektora departamentu, który oświadczył, że przyjme delegację bez p. pos. Malinowskiego. Na oświadczenie delegacji, że albo p. dyrektor przyjmie ją z posłem albo delegaci rezygnują z posłuchania, p. dyrektor odpowiedział, że podtrzymuje swoje pierwotne oświadczenie, wobec czego delegacja osadników opuściła gmach ministerstwa.

Fakt ten jest obrazą w osobie pos. Malinowskiego całego parlamentu polskiego, wobec czego poseł Dudziński stawia wniosek formalny o odroczenie posiedzenia komisji aż do czasu załatwienia incydentu.

Przewodniczący komisji p. pos. Frąckiewicz przerwał posiedzenie i udał się do p. Marszałka Sejmu. Po powrocie oświadczył, że marszałek wie o incydencie i że sprawę tę załatwi.

Wobec tego, że przewodniczący nie poddał wnioskowi p. Dudzińskiego pod głosowanie, pos. Dudziński oświadcza, że jego poczucie honoru nie pozwala mu siedzieć przy jednym stole z obrażającym przed załatwieniem sprawy i zmuszony jest opuścić salę obrad.

„I dziecko musi postawić na swoim“...

...gdy wzbrania się przed czymś nierozsądnym, inaczej może się uprzeć. Jeżeli dziecko nie chce mleka lub soku niechętnie, to nie jest to bez przyczyny. A natę mleko zbyt przeczniło żołądek dziecka i powoduje przykre dozniesienia uczucia nudności. Ustupuje się wtedy dziecku i miesza mleko z Kawa Słodową Kneippa, która czyni z mleka napój łatwiej strawny, smaczniejszy i bardzo lubiany przez dzieci.

List inż. A. Doboszyńskiego.

Wyjaśnienie jego stosunku do Stron. Narod.

„Warszawski Dziennik Narodowy” ogłasza nast. list inż. A. Doboszyńskiego:

Szanowny Kolego Redaktorze!

Z paradoksalnym opóźnieniem dostała się do moich rąk notatka, zamieszczona w „Kurjerze Porannym”, w której jest wiele mowy o mej osobie. Notatka ta ma wszelkie cechy charakterystyczne, t. zw. w świecie dziennikarskim „hrabyków”.

Autor takowych nie po raz pierwszy usiłuje zatruć atmosferę dokoła mnie. Będąc sam dezerterem z szeregów narodowych, podsuwa mi stale zamiary wywołania w Stron. Narod. fermentów, a nawet rozłam. Póki siedziałem w więzieniu, nie miałem możliwości reagowania na te insynuacje.

Obecnie stwierdzam kategorycznie, że jedność i zwartość Stron. Narod. uważam za pierwszy warunek walki o zwycięstwo Idei Narodowej w Polsce. Czas jest nie na rozłam, lecz na zjednoczenie wszystkich narodowo myślących ludzi. Ośrodkiem takiego zjednoczenia może być — zdaniem moim — jedynie Stronictwo Narodowe, wewnętrznie szarmonizowane i prężne pod silnym kierownictwem.

Łączę koleżeńskie pozdrowienia

Adam Doboszyński.

Wisła, 5. III. 1939 r.

Dr Hrabek wytacza skargę sądową inż. Doboszyńskiemu.

Odstępca ze Str. Narod. dr Klaudiusz Hrabek nadał następujące oświadczenie „Kurjerowi Porannemu”:

„W związku z oświadczeniem p. Adama Doboszyńskiego, ogłoszonym we wczorajszym „Warsz. Dzienniku Narodowym” — pragnę oznajmić, że w sprawie powyższej kieruję skargę przeciw p. Ad. Doboszyńskiemu do sądu państwowego”.

Adw. Celichowski prezydentem Poznania.

W środę odbyło się nadzwyczajne posiedzenie rady miejskiej celem wyboru prezydenta miasta.

Stronictwo Narodowe zgłosiło kandydaturę swego kandydata w osobie adw. dr Celichowskiego, Ozon w osobie obecnego komis. burmistrza inż. Rugego. Wybrany został znaczną większością mec. Celichowski. Wiceprez. dr Tomasz Nowicki, naczelnik wydziału kultury i sztuki.

Gawęda starego Macieja z Biedaszkiwa.

wiara nowoczesnych pogan Słowian.

— Kilkakrotnie w „Drwęcy” czytał, że ta organizacja nazywa się „Zadruca”.

— No widziacie, kumle Macieju, że prawda, bo „Drwęca” o tym pisała.

— No, sąsiadko, czytaliście, ale chyba z tego nie wynoskowiście, że tej sekcje, że tak powiem, o wieczorne nastroje chodzi.

— No, a o co? Młodym takie wieczorowe nastroje się podobają, a po co nowe pogaństwo wkrzeszać, kiedy ono raz przez naszą św. wiarę wyrugowane zostało.

— Skaranie z kobietą — wtrąca Walek — jej o wieczorowe nastroje chodzi, może jeszcze i o strachy, upiory i duchy, w które to pogaństwo tak obfitowało.

— Wstrzymaj się, Walsenty, bo będę nieparlamentarna, a ten nastroj, który ci się nie podoba, jak nie wiesz, nie czytasz, to w twoje trzy grosze wtrącać!

— No, Macieju, gotowa ta kobieta z samej próżności się dać wykadzić na taką kapitanicę pogańską. A powiedzno, jak taki twój bałwan ma się nazywać.

— Oho, Walku, o to ci chodzi! Takich bałwanów mamy u nas bez liku. Najpierwszy byłbyś ty, zwany Walkolubem, bogiem głupoty. Ale nie myśl, żebyś tam pierwsze skrzygoc grał, jak u mnie, bo nie warto. Naczelny bałwan to Sanatoróg, któremu wszystkie bożki słuchają i który zwać będzie, że nie będzie miał cudzych bogów nad sobą, bo to już z przyzwyczajenia łatwo się przyjmie w naszym kraju.

— A dzieci, które się narodzą, jak będziesz nazywała? — wtrąca Walek.

— Ja przykre nazwiska podjęć miary, jak sobie zasłużę. Będzie pijakiem, nazwę go Gorzałopojem albo Opłotawem. Takiego, co za dziełczykami biega, nazwę Dziełwotajem albo Kobietolubem, tak po nowopogańsku. Adwokatka nazwę Krętoproawem, inny dygnitarz musiaby mieć imię Darmozjad, a burokrata Papleropaw.

A kobiety też podjęć stanę, zasługi i zdolności nazywała bym: Gadusława, Kawopila, Malujęba, Słepkorzuta itd.

Przeważna część naszych obywateli powinna mieć imiona Bledoklep lub Głodomór. To by były doprawdy nowopogańskie imiona, czysto słowiańskie, a gdy nastąpi konkurs na zwianiane ich, napewno zdobędzie i, negrodę. A te drewniane posążki dostarczą Zydkli, bo do tego geszeftu się prędzej przystosują jak do obrony przeciwkozywej lub do emigracji z naszej Polski. Będą one wzorowane podług opisów talmudu, garbate nosy, pejsy, o łacie upiornym wyglądzie.

Stary Maciej z Biedaszkiwa.

Walne zebranie Str. Narodowego Koło Lubawa

odbędzie się w czwartek, dnia 16 marca rb. w świetlicy S. N. wieczorem o godz. 20 (8). Upraszają się o gremialne i punktualne przybycie wszystkich członków. Zarząd.

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 10 marca 1939 r.

Kalendarzyk. 10 marca, piątek, 40 Męcenników.
11 marca, sobota, Konstantego.
12 marca, niedziela, 3 Postu.

Wschód słońca g 6 — 04 m. Zachód słońca g. 17 — m 29.
Wschód księżycy g. 00 — 00 m. Zachód księżycy g. 8 — m 26.

Z miasta i powiatu

Budżetowe posiedzenie Rady Miejskiej przerwane.

Nowe Miasto. W czwartek, dn. 9 bm. odbyło się posiedzenie budżetowe Rady Miejskiej. Posiedzenie to trwało od godz. 19,30—23, przy czym przyszykutowano jedynie budżet administracyjny, który jednakże w końcu nie został przyjęty, gdyż za przyjęciem budżetu głosowało 6 narodowców, przeciwko zaś 3 socjalistów i 3 ozonowców. Po 3 i półgodzinnych obradach przewodniczący p. burm. Wachowiak oświadczył, iż czuje się niezdolny do prowadzenia obrad — z powodu zmęczenia i na jego wniosek postanowiono następnego posiedzenia budżetowego odbyć w początkach przyszłego tygodnia. Szczegóły ost. posiedzenia podamy w nrze następnym.

Przypominamy,

Iż w poniedziałek, dn. 13 bm. o godz. 15 w hali gimnastycznej szkoły powszechnej w Nowym Mieście rozpocznie się 8-godzinny kurs zielarski, który szczególnie zainteresuje bezrobotnych. Przewidywany jest referat fachowca z Pom. Izby Rolniczej w Toruniu.

Uwaga, niepodległościowcy bezrobotni!

Nowe Miasto. Upraszają się wszystkich uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego, którzy już otrzymali zaświadczanie z Biura Historycznego, na zebranie w dniu 11 bm. o godzinie 8-mej wieczorem do lokalu p. Kukawki, celem wybrania delegacji, która udać się ma do wyższych władz państwowych z interwencją, aby wszystkich tych niepodległościowców, a będących otdąd bez pracy, zaprzetrzy w pracę, w myśl ustawy z dnia 2 lipca 1937 r. Dziennik Ustaw R. P. nr 59) 464.

Kto zgubił sakiewkę?

Nowe Miasto. W dn. 8 bm. znaleziono sakiewkę z zawartością. Właściciel może zgubić odebrać w posterunku PP w Nowym Mieście.

Jarmark kramny i zwierzęcy.

Nowe Miasto. W środę, dnia 8 bm. odbył się tu jarmark ośliny, na który zjechało dużo ludności z okolicy. Na jarmarku kramnym ruch handlowy nie był zbyt ożywiony, również w sklepach nie zawarto poważniejszej ilości transakcji. Na rynku było b. mało stoisk z blawatami i onfekcją. Wszystkie miejsca targowe wykupilo, jak to już w zwyczaj od kilku lat, miejsc. Tow. Kupców Samodzielnych, tak iż Zydwów nie dopuszczono.

Na targowisko spędzono 500 koni, 412 krów i bydła jaloowego, 9 cieląt, 28 kóz i 1 owcę. Za bydło jaloowe płacono 70—250 zł, krowy mleczne 180—200 zł, popyt słaby. Ceny koni: robocze 80—250 zł, lepsze 300—700 zł, popyt średni.

Na jarmarku kramnym kradzieży nie zanotowano, rano jut policja przytrzymała 2 „przedsiębiorców” hazardowych. Skonsumowano dużą ilość „dziesiątek” monopolowych, wskutek czego kilku zbyt gorących amatorów alkoholu również przetrzymano w areszcie tut. posterunku. Policja sporządziła też 4 doniesienia za zakłócenie spokoju.

Nazwiska co gorętszych żydofolów, nie słuchających przestrogi plkiujących narodowców, zamieszcimy w nrze następnym.

Czyż w żydowskie ręce?

W. Pacoltowo. Jak nam donoszą, p. Pawłowski Józef z W. Pacoltowa z posiadłości swej, którą nabył od p. Wasiliewskiego, 7 morg, sprzedaje Polakowi, a tabudowania wraz z 3 i pół morgiem ziemi gospodyni Zydza Rosenberga. Przypuszczalnie należy, że nieruchomości ta nabyta zostaje za żydowskie pieniądze i że owa gospodyni jest tylko podsuniętą figurą, a faktycznym właścicielem staje się Zyd Rosenberga. Na gruncie tym znajduje się figura Matki Boskiej, co tym bardziej jest ubolewania godne, iż dostać się ma w tak niepowenne ręce.

Przemianowanie ulic miasta.

Lubawa. Uchwała Rady Miejskiej zostały przemianowane następujące ulice: Sądowa na ul. ks. dr Aleksandra Okoniewskiego, ul. Kościelna na ul. ks. kardynała Hozjusza, a tut gimnazjum miejskiemu postanowiono nadać nazwę imienia ks. biskupa Mikołaja Chrapkiewskiego.

Nowe ofiary tyfusu

Lubawa. Bolesny cios dotknął rodzinę pp. Chabatówskich (zam. na wybudowaniu). Otdóż zachorował na tyfus — ojciec, córka i syn i odstawieli zostali do szpitala w Nowym Mieście. W ub. tygodniu zmarli w jednym dniu i niemal o jednej godzinie ojciec i córka (26 letnia), których pogrzeb odbył się w ub. niedzielę po poł. przy tłumnym udziale tut. parafian. Kondukt żałobny prowadził ks. wik. Kalinowski w asyście ks. prefekta Prabuckiego. Ostatnią przysługę pp. Chabatówskiemu oddał tut. rolnicy, biorąc w kondukcje gremialny udział ze sztandarem Kółka Rolniczego, którego Zmarły był długoletnim członkiem.

Sp. Marii Ch. towarzyszyły w ostatniej drodze Dzieci Marii na czele z siostrą Antoniną. Zmarła była długoletnią i wierną członkinią Stow. Tramny słotona do jednej wspólnej mogiły, nad którą rozpacz tony oraz matki nie miała granie.

Stroskanej rodzinie wyraża i nasza redakcja serdeczne wyrazy współczucia.

Młodociani zlodzieje drzewa.

Lubawa. Obecna porę zwózki drzewa z lasów przez okolicznych rolników wykorzystują młodociani zlodzieje. Z przejeżdżających przez miasto wozów niespostrzeżenie ściągają drzewo i ulatniają się. Złodzieje ci mają tyle czelności, że na interwencję właściciela danej furmanki namiawiają się i obruczają obelżywymi słowami. Te kradzieże w biały dzień są objawem zastraszczenia, wobec tego winni starci takiego zlodziejstwa po przychwyecniu oddać w ręce władz.

Pożar.

Chroście. W dn. 8 bm. o godz. 19,30 wybuchł w gospodarstwie p. Józefa Kuczarskiego pożar, który zniszczył szope. Zadusili się w niej 4 krowy, kosa i kilka kur. Przyczyna pożaru na razie nieznaną.

Dnia 8 marca 1939 r. zasnął w Bogu po ciężkich cierpieniach opatrzoną Sakramentami św. we wieku lat 64 moja najukochańsza żona, matka najdroższa i najukochańsza matka, siostra, teściowa, siewierka i babcia

s. p.

z Kułakowskich

Maria Topolewska

Bydgoszcz, dnia 10 marca 1939 r.

Pogrzeb odbędzie się w Szarceńcu, dnia 13 marca rb. o godz. 10 przed południem.

W imieniu straszanego rodziny

Władysław Topolewski

Dziś rano o godz. 8-ciej zasnął w Bogu opatrzoną (Sakramentami św., nasz kochany syn i brat

s. p.

Tadeusz Chudziński

Inwalida wojenny z wojny światowej i bolszewickiej przeżywszy lat 42.

O czym donosi w ciężkim smutku pogrążona

Rodzina

Pacółtowo, Kaczk, Radzyn, Grudziądz, Pielisz, dnia 9 marca 39 r.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 13 o godz. 9.30 w kościele parafialnym w Nowym Mieście Lub.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Dnia 15 marca rb. odbędzie się
w Kurzętniku
JARMARK na bydło i konie

Wójt gminy Banaszewski.

POLECAM:

mąkę, kaszę, ospę

żytnią i pszeną w najlepszym gatunku.

Fr. Leszczyński, Lubawa, Przygródek.

Nowy transport!

Duży wybór!

Tapety

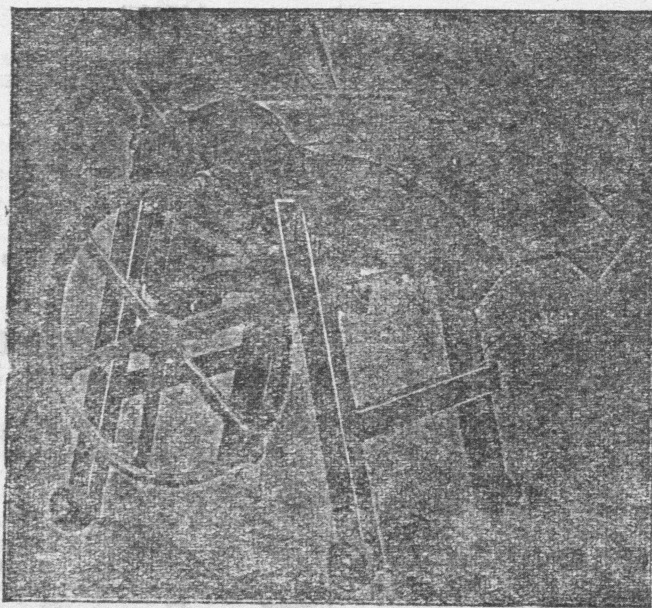
Pokost — Farby — Lakiery
Karbolina sadownicza „DKM“

podwójnie skuteczna do opryskiwania drzew owocowych poleca po najniższych cenach

A. ZALEWSKI, Drogeria
Medycyńska
NOWE MIASTO LUB, Rynek 10 — telefon 63.

Dragi
do budowy i ogrodzenia
drzewo opałowe szkapcy
i wałki sprzedaje
Majątek Cibórz.

Pocztówki
wielkanoce
oraz pocztówki humorystyczne
na 1 kwietnia poleca w
wielkim wyborze. Dla pp. Od
sprzedawców odpowiedni rabat
KSIĘG. „D R W E C A.“
Nowe Miasto.

„Sprzedaż maszyn rolniczych
maneo, sieczkarnie, miólkarnie różnego gatunku
wialnie i rowery
po bardzo niskich cenach poleca
Firma J. GARSTKA, Brodnica.

NIEBYWAŁA OKAZJA
taniego zakupu
artykułów zegarmistrzowsko - złotych.

Z powodu zmiany interesu

sprzedaję wszelki towar po wydatnie obniżonych cenach

POLECAM: zegary ścienne (regulatory), budziki, zegarki kieszonkowe i ręczne, instrumenty muzyczne (mandoliny, skrzypce) radio-aparaty, przybory do tytu Artykiły optyczne — Biżuteria jak: pierścionki złote i srebrne, kolczyki, bransolety, łańcuszki w wielkim wyborze

JAN KRASIŃSKI

Zakład zegarmistrzowsko-złotniczy

LUBAWA, Rynek 4.

Najlepsze

DAJA 60% OSZCZĘDNOŚCI ZUŻYCIA PRĄDU.
DEMONSTRUJE I SPRZEDAJE
NA DOGODNYCH WARUNKACH

Teraz dla każdego 115,— zł 3 lampowy bateryjny, na prąd 136,— zł

J. Truszczyński, Lubawa, Rynek 32/34

Telefon 91

Na sezon wiosenny polecam
pomniki, nagrobki

według najnowszych modeli
po cenach przystępnych

**Zakład kamieniarsko-
rzeźbiarski**

M. Harembki

Lubawa

ul Grunwaldzka 18.

MAKUCHY

rzepakowe, lniane, słonecznikowe

OTRĘBY pszenne żytnie

wszystko o wysokiej zawartości białka i tłuszczu
poleca

„ROLNIK“ w LUBAWIE
i oddziały:
w Nowym Mieście i Rybnie.

Maneże Karbolina

Sadownicza D. K. M.

1 do 8 konne dostarcza
krótkoterminowo, na ko-
rzystnych warunkach

„UNIA“ Sp. Akc.
BRODNICA

Polecam:

do siewu
jęczmień, owies,
koniczyny

inne gatunki zboża oraz
makuchy lniane, rzepa-
kowe. Prima otręby
żytnie i pszenne
Leon Murawski, Lidzbark,
ul. Zamkowa 6 — tel. 53.

opryskiwacze

oraz wszelkie środki che-
miczne marki „AZOT“
do zwalczania szkodników w
ogrodach i sadach
poleca

NOWA DROGERIA

właśc.
Wacław Truszczyński,
Lubawa
ul. Zamkowa 1 — Telef. 87.

DOM
maszyn na sprzedaż
Cylkowa, Lipowiec,
p. Kurzętnik.

Objazdowe Kino Dźwiękowe

w LUBAWIE w poniedziałek, 13 bm. o godz. 4 i 8,15

wyświetla

w NOWYM MIEŚCIE we wtorek 14 bm. o godz. 4 i 8,15

Podwójny program!
Film, który pozostawia niezatarte wspomnienia — film, który wzruszy do łez i wstrząsa do głębi p. t.

„S E R C E M A T K I“

to dąsaje kobiety, która za jedną chwilę szczęścia zapłaciła życiem.

Role główne: St. A. Engelówna, Domańska, Cybulski, Stelański.

Do tego

Rewelacyjny film sensacyjny p. t.

„Rakieta na Marsie“

to emocjonujące przygody w kraju dżuwów, czarów i cudów! Walki z diablami ludźmi.

Role główne: Czemplon olimpijski Buster Crabbe i piękna Jean Rogers.

O godzinie 4 dla młodzieży „Rakieta na Marsie“

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na niedzielę III. Postu.

EWANGELIA,

napisana u św. Łukasza w rozdz. XI. w. 14—28

W on czas wyrzucił Jezus czarta, a on był niemy. A gdy wyrzucił czarta, przemówił niemy i dziwowały się rzesze. A niektórzy z nich mówili: Przez Belzebuba, księżęcia czartowskiego, wyrzucił czarty. A drudzy kusząc, domagali się znaku od niego z nieba. A on, skoro ujrzał myśli ich, rzekł im: Wszelkie królestwo, przeciw sobie rozdzielone, będzie spustoszone i dom na dom upadnie. A jeśli i szatan rozdzielony jest przeciw sobie, jakże się ostoi królestwo jego? gdyż powiadacie, iż ja przez Belzebuba wyrzucam czarty. A jeżeli ja przez Belzebuba wyrzucam czarty, synowie wasi przez kogo wyrzucają? Dlatego oni sędziłami waszymi będą. Lecz jeśli palcem Bożym wyrzucam czarty, zaiste, na was przyszło królestwo Boże. Gdy mocarz zbrojny strzeże dworu swego, w pokoju jest to, co ma. Ale jeśli mocniejszy nadeń nadszedłszy, zwycięży go, odejmie wszystką broń jego, w którą ufał i korzyści jego rozda. Kto nie jest ze mną, przeciw mnie jest; a kto nie zgromadza ze mną, rozprasza. Gdy duch nieczysty wyjdzie od człowieka, chodzi po miejscach bezwodnych, szukając odpoczynku. A nie znalazłszy, mówi: Wrócę się do domu mego, skąd wyszedłem. A przyszedłszy, zastałe go umięczone i ochędzone. Tedy idzie i bierze ze sobą siedmiu innych duchów, gorszych nad się, a wszedłszy, mieszkają tam. I stawają się pośledniejsze rzeczy człowieka onego gorsze, niżli pierwsze. I stało się, gdy to mówił, podniósł głos niektóra niewiasta z rzeszy, rzekła mu: Błogosławiony żywot, który Cię nosił i pierś, które ssałaś. A on rzekł: I owszem, błogosławieni, którzy słuchają słowa Bożego i strzegą go.

List pasterski na Wielki Post.

(Ciąg dalszy).

III

Ale nie dość na tym. Krzyż nie tylko przypomina niezgłębioną miłość Boga ku człowiekowi,

nie tylko stawia mu przed oczy ofiarę mszy św., ale nadto pobudza go i zachęca do zjednoczenia się z tą ofiarą, Jednoczymy się z nią w Komunii św. Ile krzyży, tyle wezwań: otwórz serce swoje i przyjmij mnie! Naprawdę, drodzy Diecezjanie, krzyż wyciąga ramiona ku wszystkim i wzywa do spożywania owocu ofiary krzyżowej. Wyciągało kiedyś ramiona swe drzewo w raju. Upadł człowiek, a Bóg go oddalił od drzewa żywota. Dziś urosło inne, nowe drzewo żywota na górze Kalwaria i nowy owoc wiecznego prawdziwie żywota rozdziela się na ołtarzach Chrystusowych. Owocami krzyża pożywia się chrześcijanie! Doroczną obowiązkową Komunię św. winien dlatego z rozkazu Kościoła przyjąć właściwie w czasie wielkanocnym, w tym czasie, gdy krzyż został wywyższony na górze, gdy Zbawiciel na krzyżu cierpiał i umarł, gdy nas odkupił i z Ojcem pojechał. Przez Komunię wielkanocną doznajemy miłości Odkupiciela, kosztujemy owoców ofiary krzyżowej, jednoczymy się z Panem i Zbawcą naszym.

Ale sami przynajęcie: czy to nie mało raz do roku tylko stanąć u ołtarza krzyża? Rozważcie, jak gorąco pragnął Jezus spożyć wieczerzę

z apostołami, jak gorąco pragnie to samo czynić z nami i dziś! Rozważcie, czy to w ogóle nie jest rzeczą niesłychaną, niepojętą, iż Bóg tęskni do człowieka, do wspólnoty z człowiekiem, kiedy my ludzie sami tak często zawleźdzeni, urażeni z niesmakiem odwracamy się od ludzi. Tak jest Bóg, niezrażony, tęskni do człowieka! Powiedział „Rozkoszą moją być z synami człowieczymi” (Przyp. 831). Mało. Rzekł: „Bierzcie — jedzcie”. A skoro Bóg daje, a skoro Bóg rozkazuje, będzie to dla nas niezawodnie rzeczą najważniejszą i najkonieczniejszą. Tym zaś, którzy głusi pozostają na wszelkie próby i przynaglenia, grozi: „Jeśli nie będziecie jedli ciała Syna człowieczego i pili krwi jego, nie będziecie mieć żywota w sobie” (Jan 6,53).

Wyznania w Polsce.

Polska posiada pełne prawo, żeby zwać się państwem katolickim.

Poniżej zamieszczone są dowód tego dane cyfrowe. Mamy bowiem:

katolików	25 995 398
prawosławnych	4 075 012
żydów	3 276 050
ewangelików	897 884
staroobrzędowców	41 000
muzułmanów	6 000
karaimów	1 500

W Polsce mamy 4 obrządków katolickie: 1. rzymsko-katolicki, 2. grecko-katolicki, 3. ormiański i 4. wschodni.

Wśród burzy śnieżnej rozbił się samolot.

Nicea. Samolot niemiecki „Dalus” rozbił się 24 ubm. w Alpach Nadmorskich 40 km. od Nicei. Odkrył go dopiero w tych dniach patrol wojskowy. Szczątki samolotu były zwęglone i pokryte grubą warstwą śniegu, pod którymi spoczywały również zwłoki 11 ofiar katastrofy. Przypuszczalnie przyczyną katastrofy była burza śnieżna, w którą wpadł samolot, rozbijając się następnie o jeden ze szczytów górskich.

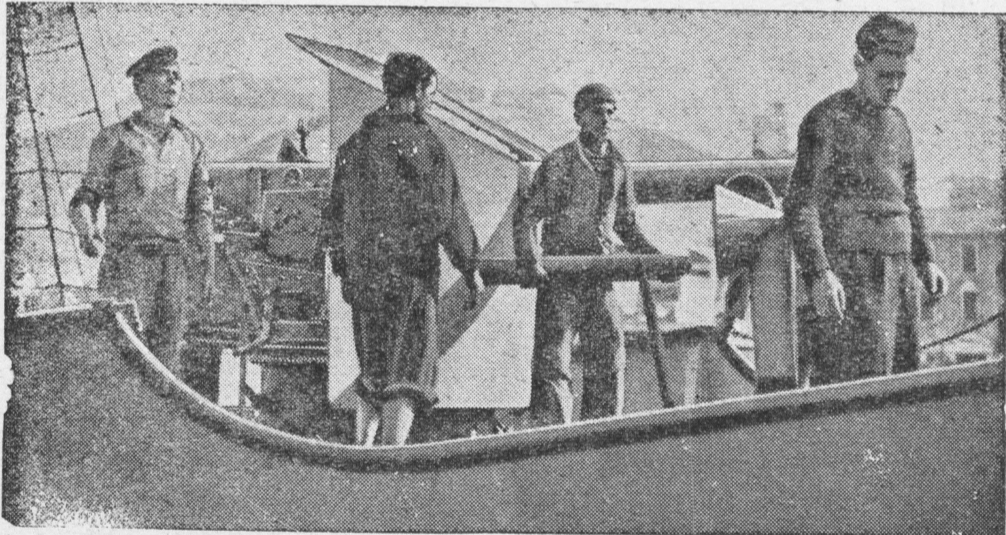
Katastrofalna powódź w Algierze.

Algier. Obfite deszcze po raz drugi w ciągu obecnej zimy spowodowały groźne wylewy w Algierii, czyniąc poważne szkody w kulturach rolnych, mostach i torach kolejowych.

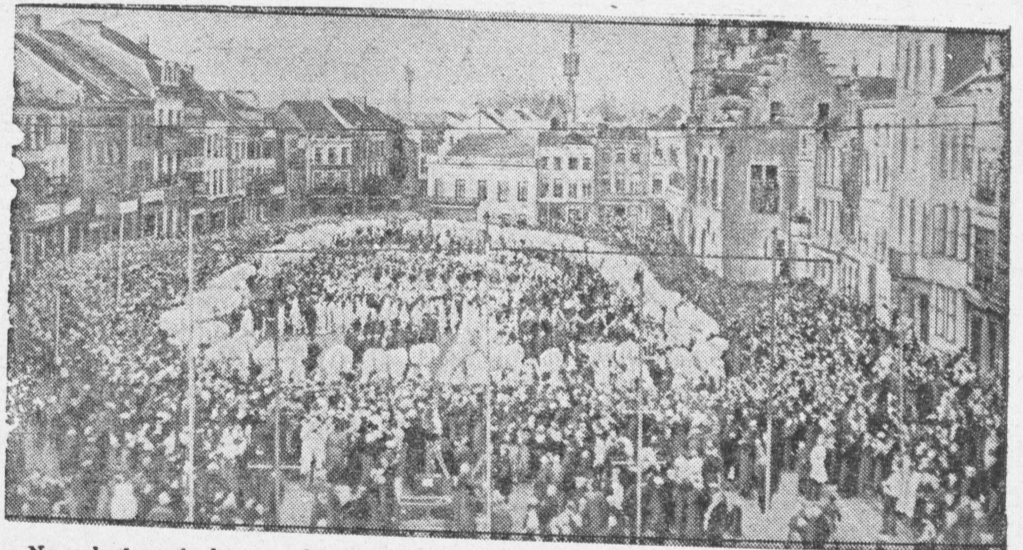
Straty materialne szacowane są na dziesiątki milionów franków. Zanotowano również kilka wypadków zatonięcia.

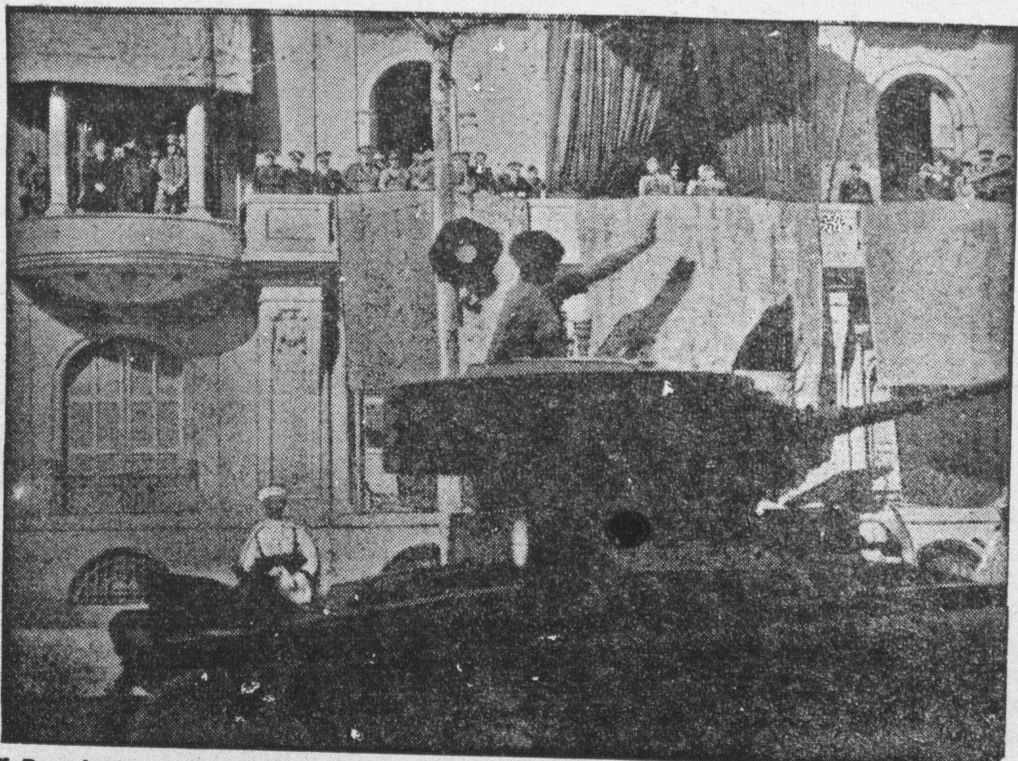
Skonfiskowane przez wojsko francuskie karabiny maszynowe, uprowadzone przez uchodźców hiszpańskich. Sprzęt ten jest pochodzenia sowieckiego.

Liczne małe, uzbrojone łodzie hiszpańskich wojsk republikańskich schroniły się do portów francuskich, gdzie zostały rozbrojone przez władze.

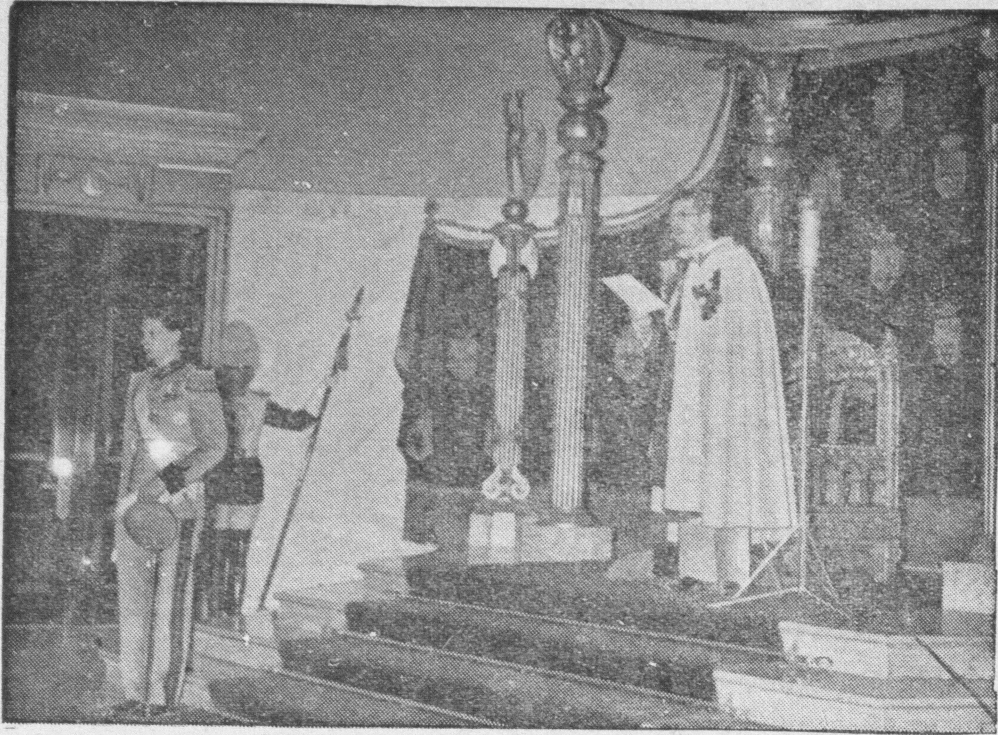
Na zakończenie karnawału punktem kulminacyjnym było wspaniałe widowisko w Binche (w Belgii) na rynku.

W Barcelonie odbyła się wielka rewia 80-tysięcznego wojska przed gen. Franco i generałicją (na balkonach). Na zdjęciu defilada czołgów.

Przemarsz włoskich ochotników przed gen. Franco.

Król Karol rumuński wygłasza orędzie w rocznicę uchwalenia nowej konstytucji. Obok następcę tronu.

Członkowie rządu w defiladzie przed królem.

Rybacki polscy złowili rekina wagi 3000 kg.

Do Gdyni wrócił po miesięcznej wyprawie rybackiej trawler rybolówczy „Eugeniusz”. Statek przywiózł przeszło 2000 koszy ryb.

Na Morzu Białym w okolicach podbiegunowych do sieci polskiego trawlera dostał się olbrzymi rekin wagi ponad 3000 kg. Przy wciąganiu rekina na pokład pozrywały się liny stalowe, jakimi sieć była przytroczona do windy. Olbrzyma wydobyto na pokład żywego. Potem z trudem zarzucono na jego ogon pętlę ze stalowej liny, aby wywindować go w pozycji wiszącej, celem rozprucia mu brzucha.

Czynność tę wykonali Norwedzy, znajdujący się na statku wyłącznie do patroszenia ryb. Z wydobytej wątroby wagi 140 kg wytopiono tran.

Olbrzyma wyrzucono do morza, chociaż mięso jego jest jadalne i poszukiwane przez Niemców, ale mięso to szybko się psuje.

Ojciec-potwór.

We wsi Cavadinesti (Rumunia) gospodarz Angelutza od dłuższego czasu prowadził spór z własnym synem o kilka morgów pola.

W tych dniach Angelutza nspadł na swego syna, a pobijwszy go do utraty przytomności, przywiązał następnie do drzewa w ogrodzie i zastrzelił 3 wystrzałami z rewolweru. Ojca-mordercę aresztowano.

Ostatnio odbył się atak lotniczy na pałac królewski w Sandringham. Para królewska śledziła z zainteresowaniem przebieg ataku.

Ustanowił rekord w pływaniu.

Buenos Aires. Znany pływak argentyński Gandieti ustanowił rekord światowy w długo-trwałości pływania, bo 100 godzin i 33 minuty. Gandieti liczy obecnie 47 lat.

Tragiczny zgon boksera na ringu.

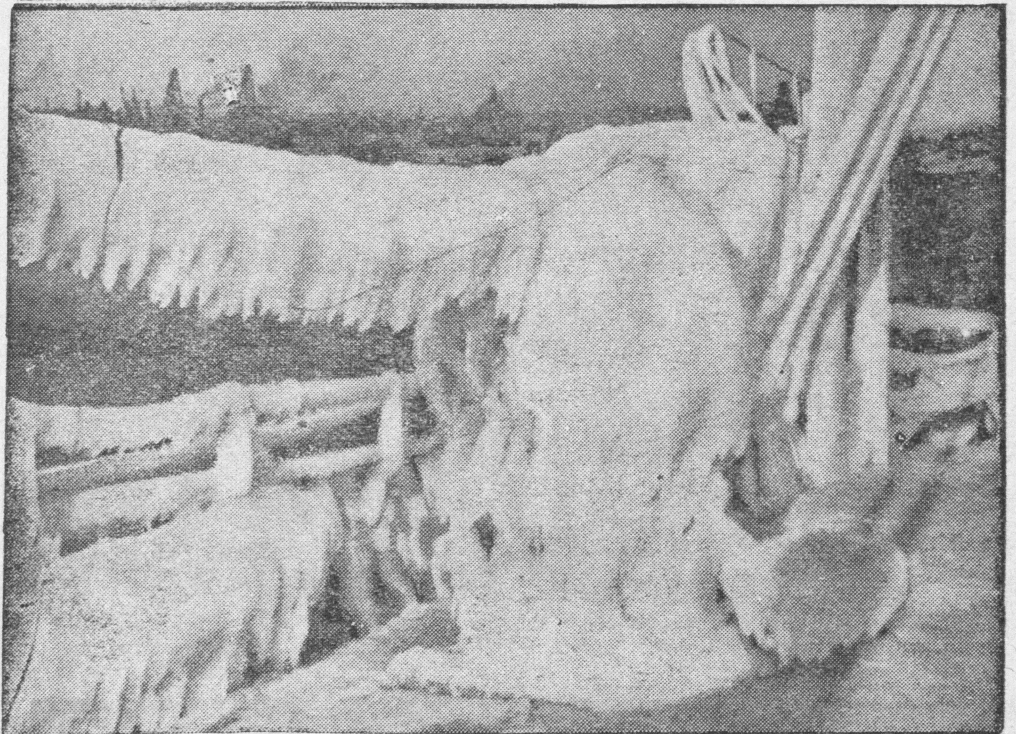
W Warszawie odbył się mecz bokerski. W wadze średniej spotkali się Tarnowski (Czechowice) z Leonem Wiatrenko (CWS). Początkowo przeważał Wiatrenko, który nawet dwukrotnie rzucał Tarnowskiego na deski. W drugim starciu Wiatrenko nadział się nieszczęśliwie na cios Tarnowskiego, upadł i został wyliczony. Ponieważ pięściarz był w dalszym ciągu nieprzytomny, lekarz polecił przewieźć go do szpitala, gdzie po 3 dniach zmarł. Leon Wiatrenko liczył 18 lat.

Nienotowany wypadek ludożerstwa.

W Las Delicias de San Miguel w Brazylii dwaj Indianie porwali kilkuletniego chłopca Virgillo Gomez, którego zamordowali w okrutny sposób, a następnie upiekli i spożyli, po czym zbiegli. Na wysłany w pogoń za ludożercami oddział policji zbiegowie usiłowali urządzić zasadzkę w porozumieniu z pewnymi szczepami Indian, wobec czego policja musiała zrobić użytek z broni palnej. Obaj ludożercy zostali zabici.

Rozwoziciele piwa zabarykadowali swymi wozami dojazd do browarów w Detroit, w których wybuchł strajk.

Amerykański statek nadbrzeżny „Algonquin” wrócił do portu macierzystego po długotrwałych poszukiwaniach ze 2 zaginionymi łodziami rybackimi. Na pokładzie widzimy armatę okrętową w pancerzu lodowym.

NIEGODNY.

(Ciąg dalszy).

80

— Nie zapomnę nigdy, Edyto, jak mężnie twoje wielkie serce, pokonawszy obłąd, fałsz i kłamstwo, umiało się wzniesić kosztem ciężkiej ofiary na wyżyny cnoty i prawdy. O! tak najdroższa Edyto, — dodał z tkliwością, — nie ci w moich oczach są najlepsi, którzy nie zbłądzili nigdy, ale raczej ci, którzy z otchłani grzechu umieją się wzniesić bohaterką siłą ducha do światłości. Takiej, jaką jesteś teraz, powierzam ci śmiało szczęście całego życia — a ty nie zechcesz ze z równym zaufaniem złożyć twej ręki w moją, abym cię odtąd prowadził jako dozągonną towarzyszkę?

— O Boże! — zawołała Edyta, — dozwól że mi być godną szczęścia, które na mnie zsyłasz tak niezastużenie! — I podając rękę Franciszkowi zakończyła:

— A więc niechaj nas już nie rozłączy. Gdzie ty pójdziesz, ja pójdę, gdzie ty zamieszkaż, tam będzie moja ojczyzna. Odtąd twój kraj — moim krajem, a twoje szczęście zadaniem mego życia!

Od opisanych wypadków upłynęły dwa lata. Przeminięły one jak sen uroczy dla właścicieli pięknej willi wiejskiej, położonej nad brzegami Elby, niedaleko Hamburga.

Mieszka w niej Franciszek, który, objawszy zarząd nad wszystkimi zakładami ojczyma, używa sławy milionowego bogacza i człowieka nieskazitelnej cnoty, wraz ze swą piękną żoną Edytą, w której znalazł godną towarzyszkę.

O ile ta ostatnia dotrzymała uczynionego ślubu prawości, tego najlepszym dowodem jest szacunek i miłość wszystkich znajomych. Nawet stary Hohenhofen przestał się już gulewać i wita się z nią serdecznie, skoro przyjeżdża do zamku dla odwiedzenia Beaty. Tym razem przynajmniej przy-

kład szlachetnego Bergmanna znalazł w nim godnego naśladowcę.

Do Bergmanna, jako do pierwszej ofiary swego podstępny, pospieszyła Edyta, zanim na zawsze połączyła się z Franciszkiem, a jej szczyry żal i pokora, z jaką wyznała całą prawdę, nie chybiły celu.

Znalazła najprzyjaźniejsze przyjęcie w tym domu, dla którego przez kilka tygodni była promykiem słonecznym. Bergmanns ciągle przypominał sobie z rozrzewaniem, że z ust Edyty po tylu latach usłyszał wiadomość, jakkolwiek smutną, o kobiecie, która była celem jego jedynej miłości w życiu i że z jej rąk otrzymał pamiątkę po Merli. Nie zapomniał o tym nawet i wówczas, kiedy Edyta wyznawała mu swój podstęp i zamiar przywiązania sobie praw Beaty. Wprawdzie iza zabłysła w jego oczach, ale serce nie wyrzekło po tępienia.

(Dokończenie nastąpi.)

W pobliżu Marsylii odbyły się próby z nowego typu samolotami myśliwskimi marynarki wojennej. Oto 1 z maszyn, wyposażonych w 2 silniki o sile 900 KM.

W Anglii rozpoczęto budowę małych składanych schronów przeciwgazowych. Oto jeden ze schronów w ogródku podczas przykrywania ziemią.

Trojaczki cielęce.

Brześć. U rolnika Antoniego Groda we wsi Zaklje, powiatu brzeskiego, ocielili się krowa, która wydała na świat troje cieląt. Krowa i cielęta są zdrowe. Wypadek ten wywołał w okolicy zrozumiałą sensację, gdyż stanowi ogromną rzadkość.

Dwaj ślusarze bogaczami.

Bydgoszcz. Bracia Kamińscy, ślusarze kolejowi, otrzymali w tych dniach od konsula polskiego w Chicago zawiadomienie, że stryj ich ojca zmarły w Ameryce, zostawił majątek oszacowany na pół miliona złotych, z którego połowa przypada w udziale bydgoskim kolejarzom, a reszta dalszym krewnym zmarłego.

Strażnik kolejowy zmiądzony przez pociąg.

Tczew. 24 letni Roman Grommuth, strażnik kolejowy z Tczewa, w nocy ostatnio idąc służbowo torem kolejowym dostrzegł nadjeżdżający z przeciwnej strony pociąg. Prawdopodobnie w ostatn. chwili przeszedł na przyległy tor i wpadł pod koła idącego w przeciwnym kierunku transportowego pociągu, które zmiądzły mu nogi i głowę. Ciężko ranny Grommuth zmarł w kilka godzin po wypadku.

Na Atlantyku odbyły się wielkie manewry floty Stanów Zjedn. z udziałem 80 jednostek. Oto jeden z krążowników biorących udział w ćwiczeniach na tle drapaczy chmur Nowego Jorku.

KĄCIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie.

Sobota, 11. III. 6.30 Aud. poranna. 11.00 Audycja dla szkół. 11.25 Lekkie miniatury fortep. i skrzypc. (płyty). 12.03 Aud. połudn. 15.00 Słuch. dla dzieci: Bajka „O królownie Kasli i o 7 krasnoludkach”. 15.30 Muzyka obiadowa z Katowic. 16.08 Wiad. gosp. 16.35 Koncert z Poznania. 17.30 Duet Brahmsa. 17.50 Gospodarstwo a wojna — pog. 18.00 Aud. dla wsi. 18.30 Aud. dla Polaków za granicą. 19.15 Koncert rozrywk. z Wilna. 20.35 Aud. informacyjna. 21.00 Koncert rozrywk. z Ł. dzi. 21.40 Kurczę — skecz z Wilna. 22.00 Koncert rozrywk. z Londynu. 22.40 Melodie tan

Niedziela, 12. III. 7.15 Audycja poranna. 9.15 Tr. nabożeństwa ze Lwowa. 10.30 Muzyka z płyt. 12.03 Poranek symf. z Teatru Wielkiego we Lwowie. 13.15 Muzyka obiad. 14.40 Aud. dla dzieci. 15.00 Aud. dla wsi. 16.30 Recital fortep. Piaseckiej. 17.00 Złote guziki — nowela. 17.20 Podwieczorek przy mikrofonie. 19.30 Utwory Paganiniego w wyk. słynnych wirtuozów. 21.20 Kalesjdoskop — koncert z Poznania. 21.50 Wesoła audycja ze Lwowa. 22.20 D. c. koncertu z Poznania.

Poniedziałek, 13. III. 6.30 Audycja poranna. 11.00 Aud. dla szkół. 11.25 Płyty. 12.03 Aud. południowa. 13.00 Aud. dla kupców i rzemieślników. 13.30 Symfonia klasyczna aud. dla liceów. 15.00 Nędznicy — słuch. dla młodzieży. 15.30 Muzyka obiadowa z Poznania. 16.35 Ludwik van Beethoven: Kwartet fortep. 17.05 Rzemieślnik polski zwiedza wystawę za granicą — pog. 17.15 Dzieje elektryczności na tle rozwoju nauki — odczyt. 17.30 Antoni Dworzak: Stabat Mater — tr. z Bazyliki Wileńskiej. 18.10 Aud. dla wsi. 19.05 Pociąg w nieznane — aud. muz. 21.00 Koncert solistów. 22.00 Dzieje symfonii — aud. muz.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Sobota, 11. III. 10.00 13.00 Płyty 13.50 Wiad. z Pomorza. 18.00 Uprawa owsa — pog. roln. 18.10 O stosunkach kulturalnych polsko-gdańskich w 18 wieku — fel. 18.25 Wiad. sport. z Pomorza.

Z okazji wymarszu nowych oddziałów wojsk japońskich na front w Chinach odbyła się w Tokio rewia wojskowa, której fragment widzimy powyżej.

Na właściwej drodze.

Jest to już znany powszechnie ten nacjonalizm młodzieży polskiej, który tak wspaniale objawił się w manifestacjach przy trumnie Romana Dmowskiego. I to jest najważniejsze, że po tej stronie stoi cała lepsza część młodzieży polskiej, ta, która nie uległa słodyczy obietnic i przynętom kariery, która rozpoczęła z całym entuzjazmem i gorączką młodzieńczej duszy realizować to, w czym widziała sens swej służby Polsce.

Najnowszy numer 11 12 przynosi w artykule wstępnym uwagi w związku ze słowami, które padły w Sejmie o młodzieży polskiej, streszczające się w tytule: „Na drodze prawdziwej”. Numer ten o zwiększonej objętości i bardzo starannej szacie graficznej przynosi następujące artykuły i wiersze: „Nowaczyński na nowo”, „Poznaj

Poznań”, „O siłę zbroją Polski na Bałtyku”, „Orleń” 10 lat temu”, „Maturzyści rok 1939 — s służba wojskowa”, „W hołdzie Dmowskiemu”, „Wyjątki z listów uczennic i uczniów”, „Poeta Polski”, „Umarł Wielki Papież Pius XI”, „Polacy w dzisiejszych Niemczech”, „O fotografiach ojczystej”, „Dziedzictwo” (wiersz), „Oczy na szpaltach” (przeгляд prasy), „Kapitan Codreanu”, „Akcja, którą trzeba poprzeć”, „Arka”, „Bożek — wódz ludu śląskiego” „Rybacka Krew” (nowela) i inne.

Rozrywki umysłowe i konkursy umożliwiają zdobycie pięknych nagród.

Redakcja i Administracja „Orleń” mieści się w Poznaniu, A. Marcinkowskiego 22. PKO — 212.884. Konto rozrachunkowe nr. 36 Prenumerata roczna: 4.50 zł, półroczna — 2.50 zł, kwartalna — 1.50 zł, numer pojedynczy — 30 gr. Ządajcie bezpłatnie numerów okazowych.

Zimowe ćwiczenia niemieckich oddziałów wysokogórskich w Bawarii. Na zdjęciu piechur wspina się na jeden ze szczytów.

Katastrofalny wybuch w prochowni.

W prochowni w Osaka w Japonii nastąpił wybuch i zniszczył 250 domów. Ofiarą wybuchu padło 19 zabitych i 562 rannych. Poza tym o 135 ludziach brak wszelkich wiadomości.

Straszna śmierć 7-letniego chłopca.

Grudziądz. Wozem, załadowanym piaskiem jechał do domu 11-letni Jerzy Serocki zam. w Dusocińcu. Na wozie siedział jego młodszy kolega 7 letni Jerzy Palberg. W pewnej chwili chłopiec spadł z wozu i wpadł pod koła.

Nim Serocki zdołał zorientować się, jego kolega już nie żył, gdyż został zmiażdżony przez koła wozu.

Panna ma iść do wojska.

Mieszkanca wsi Krzyż pod Czernikami otrzymała wezwanie stawienia się do urzędu gminnego w sprawach wojskowych. Tam, wyjaśniło się, że przez pomyłkę napisano imię żeńskie zamiast męskiego.

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisji w Poznaniu.

z dnia 7. 3. 1939 r.

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczony nieoprzęgane	62— 68
Mięsiste tuczony młodsze	50— 58
Mięsiste tuczony starsze	44— 48
Miernie odżywione	36— 40
Buhaje:	
Wytuczony pełnomięsiste	60— 64
Tuczony mięsiste	50— 54
Nietuczony, dobrze odżyw. starsze	42— 46
Miernie odżywione	36— 40
Krowy:	
Wytuczony pełnomięsiste	62— 68
Tuczony mięsiste	46— 56
Nietuczony, dobrze odżywione	40— 42
Miernie odżywione	22— 30
Jalowice:	
Wytuczony pełnomięsiste	62— 66
Tuczony mięsiste	50— 56
Nietuczony, dobrze odżywione	44— 46
Miernie odżywione	36— 40
Młodzież:	
Dobrze odżywione	36— 40
Cieleta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczony	72— 80
Tuczony cielęta	64— 70
Dobrze odżywione	52— 62
Miernie odżywione	44— 50
Owce:	
Wytuczony pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	64— 74
Tuczony starsze skopy i maciorci	56— 60
Świnie (tuczniaki):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	106—108
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	102—105
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	98—100
Maciorcy i późne kastraty	90—100